

KÄSKKIRI

18.02.2018 nr 1-5/28

Taotlusvoorus "Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi integratsiooni valdkonna 2017. aasta kuues avalik taotlusvoor" esitatud taotluste rahuldamata jätmine

Vabariigi Valitsuse 31. mai 2012. a määruse nr 39 „Siseministeeriumi põhimäärus“ § 28 punktide 5 ja 21 alusel ning kooskõlas siseministri 3. veebruari 2017. a käskkirja nr 1-3/18 „Siseministeeriumi protseduurireeglid Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi vahendite kasutamiseks perioodil 2014–2020“ punktiga 7.2.1 ja lähtudes kantsleri 4. jaanuari 2018. a käskkirjaga nr 1-5/7 „Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi 2017. a integratsiooni valdkonna kuuenda avaliku taotlusvooru hindamiskomisjoni moodustamine“ moodustatud hindamiskomisjoni 12. veebruari 2018. a protokollilisest otsusest nr 14-8.6/519-1

1. Jätan rahuldamata järgnevad Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi integratsiooni valdkonna 2017. aasta kuuendas avalikus taotlusvoorus esitatud taotlused taotlusvooru eelarve lõppemise tõttu:

1.1. Digitally Yours OÜ taotluse AMIF2017-12 „LIVEstonia 3: Kommunikatsioonistrateegia hoiakute muutmiseks rände- ja lõimumisküsimustes“ (73,5 punkti).

1.1.1. Hindamiskomisjoni poolt välja toodud asjaolud:

- taotlus ei vasta osaliselt hindamiskriteeriumi 1.1. sisule, mille kohaselt hinnatakse projekti vastavust taotlusvooru eesmärkidele. Taotluses kirjeldatu vastab üldjoontes ning sisuliselt taotlusvooru eesmärkidele, sh kommunikatsioonistrateegia ja -plaani loomine ning elluviimine, monitoorimine ning arutelude läbiviimine. Samas ei ole esitatud projekt piisavalt argumenteeritud ning tegevused ei moodusta kirjelduse pinnalt tervikut ja on mitmel juhul põhjendamata, st miks just väljapakutud tegevused, sihtrühmad on valitud ja miks ning kuidas need toetavad taotlusvooru eesmärkide saavutamist parimal moel. Näiteks ei ole projekti kirjelduses põhjendatud, miks on projekti võtmesihtrühmadena nähtud eeskätt eakamaid inimesi, kelle hoiakuid ja väärtushinnanguid erinevate teooriate ja teaduslike uuringute kohaselt on kõige keerulisem muuta, ning miks ei ole kaasatud näiteks noori, kellel on väärtushoiakud alles kujunemas. Taotlusvooru eesmärkide täitmist raskendab ka see, et partnerite ring rände- ja lõimumisküsimustes ei ole piisav;
- taotlus ei vasta osaliselt hindamiskriteeriumi 1.2. sisule, mille kohaselt hinnatakse projekti vajalikkuse põhjendatust. Toetuse taotleja on kirjeldanud projekti üldeesmärgi ning üldväljundeid, kuid sisuliselt jätnud põhjendamata, miks taotleja vaates on projekt vajalik. Toetuse taotleja on projekti kirjelduses küll välja toonud,

et: „...toetada sidususe teket ühiskonnas ning ennetada avaliku arvamuse radikaliseerumist ja ära hoida konflikte“, kuid jäänud kirjelduses liiga üldsõnaliseks, mis ei loo eeldust, et taotleja on projekti vajalikkuse enda jaoks lahti ja läbi mõelnud. Taotluses on väljendatud nii, et avalik kommunikatsioon ongi eesmärk, kuid suund võiks olla hoiakute muutmise poole;

- taotlus ei vasta osaliselt hindamiskriteeriumi 1.3. sisule, mille kohaselt hinnatakse taotluses toodud tegevuste otstarbekust. Projekti taotluses toodud tegevused on sisuliselt otstarbekad ning üldjoontes vajalikud taotlusvooru eesmärkide saavutamiseks. Kahtlemata positiivne on toetuse taotleja ettepanek senisest suuremal määral tegeleda informaalse kaasamisega, mis ei oleks kunstlikult loodud. Selle tarbeks näeb toetuse taotleja ette 10 diskussiooni korraldamist 1000-le inimesele. Samas ei ole projekti kirjelduses piisavalt ning üheselt mõistetavalt selgitatud, kuidas diskussioonides osalejaid kaasatakse, kuidas garanteeritakse nende osalus, sh kõigi ettenähtud sihtgruppide esindatus, keelevõimekus diskussioonidel, mis võimaldaks kõikidel sihtrühmadel võrdselt osaleda. Samuti jääb ebaselgeks mõju-uuringu läbiviimine, mille sisu ei ole toetuse taotleja projekti kirjelduses avanud, st ei ole kirjeldatud, mida täpsemalt mõju-uuring hindab ning kes, kas ja kuidas uuringu tulemusi peaks rakendama hakkama. Vähe on selgitatud, milline on uuringu otstarve ja vajalikkus. Kõige olulisemat ebaselgust tekitab kommunikatsioonitegevuste ning sellest tulenevalt tõenäoliselt ka kommunikatsioonistrateegia pidev muutmine, mistõttu puudub tegevustel järjepidevus, et nende mõju oleks võimalik realistlikult ja võrreldavalt hinnata. Lisaks on taotluses esiplaanil kultuuriline lõimumine, kuid peamine eesmärk peaks olema uussisserändajate sotsiaalne ja majanduslik integratsioon. Tegevuste fookus on liigselt ühel veebilehel, mida nimetatakse keskseks teavituskanaliks, kuid ei tooda välja erinevaid taktikaid, kuidas inimesi sellele veebilehele saada. Ei selgu, mis garanteerib, et see ei jäägi üheks veebileheks paljude seas. Samuti tekitab küsitavusi vajadus tegeleda sihtgruppide seas eakate inimestega, kuna ühiskondlikud väärtusahelad tekivad pigem aktiivses sotsiaal- ja tööelus olevate inimeste seas;
- taotlus ei vasta osaliselt hindamiskriteeriumi 2.1. sisule, mille kohaselt hinnatakse tegevuskava selgust ja teostatavust. Projekti tegevuskava on üldjoontes selge ning teostatav. Ebakõla ning küsitavusi tekitab mõju-uuringu läbiviimise ajaraamistik – projekti kirjelduse punktis 10.2 on välja toodud, et juunis 2018 hakatakse ette valmistama mõjuhindamise uuringu hankekonkurssi ning juunis 2019 toimuvad mõjuhindamise uuringu ettevalmistused ja käivitamine. Mõju-uuringu lõppu ning tulemuste esitamist taotluses kirjeldatud ei ole. Lisaks jääb arusaamatuks, miks on esile toodud kriisikommunikatsioon. Arvestades taotlusvooru eesmarke ja rändeteema praegust kajastust, ei ole kriisikommunikatsioon üks olulisemaid asju, millele keskenduda. Samuti ei toeta veebiplatvorm jm meediaväljundid otsekontakte inimeste vahel, millest kõneletakse projekti tutvustuses, ning pakutud kõneisikud ei pruugi omada välja toodud sihtrühmade hulgas soovitud mõju. Ei ole piisavalt lahti seletatud, kuidas saada inimesi avalikele diskussioonidele, mis neid motiveeriks sinna tulema ja kes nad oleks;
- taotlus ei vasta osaliselt hindamiskriteeriumi 2.2. sisule, mille kohaselt hinnatakse, kuidas aitavad tegevused kaasa projekti eesmärkide saavutamisele. Projektis kirjeldatud tegevused on üldises vastavuses projektis toodud eesmärkidega, kuid ei ole üheselt selge, kas, kuidas ja millises vormis avalduvad kümne korraldatud diskussiooni tulemused, st kuidas adresseeritakse kohaliku tasandi diskussioonides tekkinud küsimused, probleemid, kitsaskohad. Projekti kirjelduses on välja toodud, et diskussioonide kaudu kaasatakse sihtrühma „otsuste tegemisse“. Ei selgu, milliste otsustega on tegemist ning kes hakkab neid ellu viima. Tegevuste

eesmärgistatus on osaliselt ebapiisav, sest ei kirjelda peamist sihtrühma, kelle kaudu soovitakse saavutada mõju. Projekti tegevused keskenduvad sihtrühmadele (vanurid, kutseharidusega elanikud), kelle hoiakud on välja kujunenud ja seetõttu raskesti muudetavad. Monitooringu tulemuste rakendamise mõju sihtrühmadele on vähene tulenevalt põhikanalite ja kõneisikute valikust;

- taotlus ei vasta osaliselt hindamiskriteeriumi 2.3. sisule, mille kohaselt hinnatakse projekti konkreetset mõju sihtrühmale. Toetuse taotluses on projekti konkreetset mõju sihtrühmale kirjeldatud pealiskaudselt ning kirjelduse pinnalt on alust eeldada, et taotlusvooru sihtrühmadele avaldub projekti tegevuste vahendusel kõige konkreetsemalt mõju avalike diskussioonide korraldamine, mis eelduslikult tõstab osalejate teadlikkust rände- ja lõimumisvaldkonna teemadest. Samas ei ole toetuse taotleja üheselt ja konkreetset kirjeldanud, kas ja kuidas hinnatakse, analüüsitakse ning mõõdetakse projekti tegevuste tulemuslikkust. Mõju on kirjeldatud eelkõige läbi muukeelsete inimeste, mis ei ole täpne taotlusvooru eesmärki silmas pidades. Eestlaste teavitamine pole piisavalt lahti kirjutatud. Võtmesihtrühmadena on nimetatud eakamad inimesed, kutseharidusega inimesed ja vene keelt emakeelena kõnelevad inimesed. Eakamaid inimesi ei ole otstarbekas üheks võtmesihtrühmaks seada, sest nende hoiakud on aja jooksul juba välja kujunenud ja neid on raske mõjutada. Pigem tuleks vaadata, kes on sellised sihtgrupid, kelle puhul on suurem potentsiaal hoiakute muutmiseks. Arvestades valitud sihtgruppe on saavutatav mõju pigem väike. Ühelt poolt on nende sihtgruppideni keeruline jõuda ja teiselt poolt on küsitav, et kui ka jõutakse sihtgruppideni, siis kas nende sihtgruppide kaudu jõutakse ka laiemale avalikkuseni (sh noored inimesed, kõrgharidusega inimesed, arvamusiidrid jne);
- taotlus ei vasta osaliselt hindamiskriteeriumi 2.4. sisule, mille kohaselt hinnatakse projekti eesmärkide ja oodatavate tulemuste/väljundite vastavust. Projekti oodatavad tulemused ei ole piisavad selleks, et inimeste hoiakuid muuta. Rõhk on kommunikatsiooni toetavatel tegevustel, mille avaldumine mõjuna on pikaajalisem protsess, kui see, mida kirjeldatakse projekti eesmärgina – luua inimestevahelisi kontakte. Toetuse taotluses on projekti eesmärgid ja väljundeid kirjeldatud üldsõnaliselt ilma sisulist tausta avamata, näiteks ei selgu mida on mõeldud „avaliku arvamuse radikaliseerumise“ all. Kuigi projekti tulemused vastavad üldjoontes toetuse taotluses toodud eesmärkidele ja oodatavatele tulemustele, st koostatakse kommunikatsioonistrateegia ja viiakse ellu kommunikatsiooniplaan, siis kirjeldatus esineb ka ebakõlasid. Näiteks on projekti tulemuste tegevuse 1 juures välja toodud, et projekti lühikese perioodi riski maandamiseks on vaja siduda realistlikud eesmärgid ja mõõdikud, ilma neid defineerimata ning määramata. Jääb ebaselgeks projekti tulemuste tegevuse 6 all toodud kriisikommunikatsiooni tegevus ja riski maandamine. Toetuse taotleja on väitnud, et: „Kuna suurem osa negatiivsest infost ja müütidest tuleb mitte Eestist vaid välismaalt, migratsioonikriisiga puudutatud riikidest on oluline leida sealt usaldusväärsed kõneisiku ja pakkuda kohalikule meediale“. Esiteks ei ole toetuse taotleja kirjeldanud, kes välisriikidest pärit usaldusväärsed isikud on ning kes valideerib nende usaldusväärset. Teiseks erinevad tegevuse kirjeldus ja riski maandamine teineteisest suurel määral, kuna riski maandamine kirjeldab Vene Föderatsiooni desinformatsiooni ja propaganda levitamist;
- taotlus ei vasta osaliselt hindamiskriteeriumi 2.5. sisule, mille kohaselt hinnatakse projekti tulemuste jätkusuutlikkust. Projekti kirjelduses on jätkusuutlikkust kirjeldatud üldsõnaliselt ning jäetud osaliselt põhjendamata. Toetuse taotleja põhiargument on, et jätkusuutlikkuse tagab www.livestonia.ee keskkond, mis on varasema AMIF projekti raames välja töötatud, ning on positiivne, et sellega jätkuvalt edasi tegeletakse. Samas ei ole toetuse taotleja piisavalt põhjalikult

selgitanud, miks on just www.livestonia.ee keskkond parim lahendus, kuidas saavutatakse olukord, et kõik taotlusvooru sihtrühmad veebikeskkonda kasutaksid ning millised on selle keskkonna tulevikuperspektiivid olles eraomandis. Arusaamatuks jääb lause: „On loodud positiivne foon uue lõimumiskava koostamiseks ja rakendamiseks“. Ei selgu, kas projekti tulemuseks on sisendi andmine uue lõimumiskava koostamise ning mil moel see avaldub. Ebaselgeks jääb ka kommunikatsiooni edasine korraldamine ja elluviimine. Eeldus ning alus, et pärast projekti hakkavad kaasatud osapooled ise orgaaniliselt grupeeruma ning ühist kommunikatsiooni ellu viima, ei ole taotluses põhjendatud. Puudu on töö poliitilise otsustustasandiga ning kirjeldatava mõju pinnalt ei teki kindlust, et mõju oleks pikaajalisem;

- taotlus ei vasta osaliselt hindamiskriteeriumi 3.1. sisule, mille kohaselt hinnatakse, kui täpselt hinnatud ja realistlikud/asjakohased on planeeritud kulud võrreldes projektis ette nähtud tegevuste ja väljunditega ning kui põhjendatud on pakutud eelarve projekti rakendamiseks. Projekti eelarves esitatud kulud on üldjoontes realistlikud ja asjakohased projektis ette nähtud tegevuste ja väljundite saavutamiseks. Samas ei ole projekti kirjelduses esitatud toetuse taotleja nägemust eelarves välja toodud banneri, veebimaterjali, infomaterjalide jne väljatöötamiseks, mistõttu ei ole eelarves toodud kulud otseselt põhjendatud. Jääb ebaselgeks, kes materjalid koostab, kellega need kooskõlastatakse jne. Samuti ei ole üheselt mõistetav, keda on mõeldud „Kommunikatsiooni tegevustele kaasatakse spetsialistid, oma ala tuntud ekspertide kaasamine meediamonitooringu, aruteludesse, koostöö teenuste valikul ja teenuste tutvustamisel“. Ei selgu, kas tegemist on projekti taotluses kirjeldatud kõneisikutega, kas tegemist on välisriikide usaldusväärsete kõneisikutega või on tegemist täiendavate oma ala spetsialistidega. Toetuse taotleja ei ole projekti kirjelduses põhjalikumalt lahti kirjutanud, milliseid ning mis mahus IT-arendusi on plaanis www.livestonia.ee keskkonnas läbi viia. Olemasoleva info pinnalt on 15 000€ puhul tegemist põhjendamatult suure kuluga veebikeskkonna arendamiseks, kus kirjelduse kohaselt luuakse projekti lisaleht, kuhu toodavad sisu peamiselt partnerid. Lisaks ei ole kulud, nagu tehnika ja toitlustus, piisavalt lahti kirjutatud;
- taotlus ei vasta osaliselt hindamiskriteeriumi 3.2. sisule, mille kohaselt hinnatakse mil määral on kavandatud kulud vajalikud projekti elluviimiseks ning kas projekti kulutused toetavad eelkõige sihtgrupi huvides läbiviidavate tegevuste teostamist. Projekti tegevuste kulud toetavad suurel määral projekti tegevuste elluviimist. Ebaselgeks jääb uuringute läbiviimise kulurida – projekti kirjelduses on välja toodud, et viiakse läbi hange uuringu tellimiseks „projekti vahetulemuste ja lõpptulemuste mõjuhindamiseks ja jätkutegevuste ettepanekute paremaks sõnastamiseks“. Projekti eelarves kirjeldatakse aga ainult monitooringuga seotud tegevusi. Oodatav mõju sihtgrupile ei ole selges seoses kommunikatsioonitegevuste planeerimistööle kuluva ressursiga ja sõnumidisainile planeeritud vahenditega;
- taotlus ei vasta osaliselt hindamiskriteeriumi 4.1. sisule, mille kohaselt hinnatakse kas taotlejal on piisavalt vahendeid projekti rakendamiseks (sh inimressurss, suutlikkus eelarve juhtimisel). Toetuse taotleja on projekti elluviimiseks kaasanud meeskonda 5 liiget, kellest 4 on seotud projekti sisutegevustega, ning kes töötavad projekti heaks osajaga – projektijuht 96h ulatuses täistööajast ning ülejäänud sisulised liikmed vähem kui kolmandiku ulatuses ehk 48h. Arvestades taotlusvooru eesmärgi ja sisu ning toetuse taotleja välja toodud tegevuste mastaapsust ja mitmekesisust, tekib kindel kahtlus väljapakutud meeskonna suutlikkuses kogu tegevus eesmärgipäraselt ja täies mahus ellu viia. Arusaamatuks jääb projekti kirjelduses toodud lause: „Piiratud eelarve juures, pakkume lahendust, kus kohustused on jaotatud mitme kogenud ja kõrgelt hinnatud professionaali vahel

osalise koormusega, see annab kordades suurema paindlikkust siis kui korraga on vaja panustada kogu meeskonna 100% jõuga...“, mis sisuliselt ei selgita ning ei anna kindlust, kuidas saavutatakse taotluses toodud eesmärgid sellises mahus töötundidega. Meeskond on väike ja nii mahuka projekti puhul võiks praegusest enam kasutada koostööpartnerlust. Samuti ei ole projekti kirjelduses üheselt selge, kes kirjeldatud tegevusi ning meeskonnaliikmete loodud sisendit hakkavad realselt ellu viima;

- taotlus ei vasta osaliselt hindamiskriteeriumi 4.2. sisule, mille kohaselt hinnatakse, kas projektijuhil ja/või projekti meeskonnaliikmetel on vajalik oskusteave ja kogemused projekti edukaks elluviimiseks. Toetuse taotlejal ning kaasatud meeskonnaliikmetel on üldjoontes olemas oma valdkonna kogemus, mis kindlasti toetab projekti kirjelduses kirjeldatud tegevuste väljatöötamist. Samas puudub toetuse taotlejal ning kaasatud partneril varasem omavaheline koostööalane kokkupuude, mistõttu on risk koostöö mittetoimimiseks. Samuti puudub toetuse taotlejal suuremahuliste sihistatud diskussioonide läbiviimise kogemus, sh metoodik ja metoodika diskussioonide eesmärgipäraseks läbiviimiseks selliselt, et see toetab taotlusvooru eesmärke. Taotlusest ei tule välja, et meeskonnas on piisavalt rändeekspertiisi.

1.2. Meta Advisory Group OÜ taotluse AMIF2017-14 „Avalik kommunikatsioon rände- ja lõimumispoliitikaga seotud küsimustes“ (88 punkti).

1.2.1. Hindamiskomisjoni poolt välja toodud asjaolud:

- taotlus ei vasta osaliselt hindamiskriteeriumi 1.1. sisule, mille kohaselt hinnatakse projekti vastavust taotlusvooru eesmärkidele. Taotluses kirjeldatu vastab üldjoontes taotlusvooru eesmärkidele ning taotleja on läbimõeldult esitanud omapoolse projekti kirjelduse. Projekti kirjeldusest ei selgu üheselt, mis rändevaldkondadele toetuse taotleja kavatseb keskenduda ning kuidas need omavahel suhestuvad. Toetuse taotleja on projekti kirjelduses ühelt poolt keskendunud liigselt rahvusvahelise kaitse valdkonnale ning eeldanud, et soovitakse uuesti tõstatada pagulasküsimus põhiteemana, mis ei ole taotlusvooru eesmärk. Samuti jääb ebaselgeks, kas ja kuidas on toetuse taotleja projektis arvestanud EL kodanike ja nende pereliikmetega;
- taotlus ei vasta osaliselt hindamiskriteeriumi 1.2. sisule, mille kohaselt hinnatakse projekti vajalikkuse põhjendatust. Projekti vajalikkuse kirjelduses esineb vastuolu - mitmed uuringud näitavad venekeelse elanikkonna kriitilisemat suhtumist uussisserändajatesse, kuid vaatamata sellele nimetatakse vene etnilise vähemusrühma küsimust taotluses teisejärguliseks. Projekti vajalikkust toetuse taotleja vaates põhjendatud ei ole, vaid esitatud on *copy-paste* tekst taotlusvooru juhendist, mis aga ei ava toetuse taotleja nägemust ja seisukohta projekti vajalikkusest;
- taotlus ei vasta osaliselt hindamiskriteeriumi 1.3. sisule, mille kohaselt hinnatakse taotluses toodud tegevuste otstarbekust. Projekti taotluses toodud tegevused vastavad suurel määral taotlusvooru eesmärkidele ning on vajalikud eesmärkide saavutamiseks. Toetuse taotleja on taotluses kirjeldanud võimalikke tegevusi (mis ei ole tegevuskavas välja toodud), mis sisuliselt räägivad mitte kommunikatsioonist, vaid juba teenuste arendamisest, mis aga ei ole selle taotlusvooru skoobis. Kirjeldatu põhjal jääb ebaselgeks, kas, kes ja kuidas neid tegevusi ellu viima hakkab või on need lihtsalt ideena taotluses välja toodud (nt töövõimespetsialisti kaasamine, kogemusnõustajad). Projekti kirjelduses ei ole piisavalt põhjalikult põhjendatud ja argumenteeritud kommunikatsioonitegevuste läbiviimist Ida-Virumaal. Kuigi antud piirkonna kaasamine rände- ja lõimumisteemalisse kommunikatsiooni on kindlasti oluline, ei ole asjaolu, et

uuringu andmetele tuginedes elab 12% kolmandate riikide kodanikest uussisserändajatest Ida-Virumaal, piisav põhjendus suure osa projekti kommunikatsioonitegevuste suunamiseks Ida-Virumaale. Samuti on projekti tegevustes ja tegevuskavas välja toodud mõningaid tegevusi, mida ei ole projekti kirjelduses lahti selgitatud. Näiteks seoses planeeritud persoonilugude ja väliseestlaste intervjuudega ei selgu, kas tegemist on uue sihtrühmaga või kuidas toetab väliseestlaste kaasamine antud projekti; samuti mis on esseekonkursi eesmärk, kellele on see suunatud ja kuidas korraldatud;

- taotlus ei vasta osaliselt hindamiskriteeriumi 2.1. sisule, mille kohaselt hinnatakse tegevuskava selgust ja teostatavust. Projekti tegevuskava on suures osas selge ning teostatav, esitatud on väga detailne ja põhjalik ajakava. Projekti kirjeldusest aga ei selgu üheselt, kas, kuidas ja millisel kujul kavatakse debattide tulemusi projekti jooksul kasutada ning samuti jääb ebaselgeks kas ja kuidas debattide tulemused kuidagi projekti jooksul realiseeruvad mingis konkreetses vormis. Lisaks on ka tegevusi, mis jäävad ebaselgeks - näiteks õppematerjalide jagamine (kuidas materjal luuakse, mis seal sisaldub) ning kuidas on korraldatud venekeelne kommunikatsioon;
- taotlus ei vasta osaliselt hindamiskriteeriumi 2.2. sisule, mille kohaselt hinnatakse, kuidas aitavad tegevused kaasa projekti eesmärkide saavutamisele. Väitluse formaat ei pruugi olla parim rändeteemalisteks aruteludeks. Tegemist on teemaga, mis on inimesi polariseerinud ja ka väitlet on polariseeriv – üks on millegi poolt ja teine vastu. Sellega kaasneb oht, et leitakse lihtsalt veelgi kinnitust sellele, mida niigi arvati;
- taotlus ei vasta osaliselt hindamiskriteeriumi 2.3. sisule, mille kohaselt hinnatakse projekti konkreetset mõju sihtrühmale. Peamiseks eesmärgiks on seatud teadlikkuse kasv, mitte hoiakute muutmine. Arvestades seda, et seatud eesmärgid ei ole väga kõrged, ei saa ka mõju olla väga suur. Tööandjate oluline komponent võib olla polariseeriv, kuna tööandjate seisukohad mõjuvad eeldatavalt radikaalselt ühiskonnas, kus rändeküsimus on tundlik;
- taotlus ei vasta osaliselt hindamiskriteeriumi 2.4. sisule, mille kohaselt hinnatakse projekti eesmärkide ja oodatavate tulemuste/väljundite vastavust. Tegevuste ja planeeritavate tulemuste suur hulk võib saada takistuseks. Meediategevuste kindel planeerimine võiks rohkem arvesse võtta ajakirjanduslike valikute vabadust, mis ei garanteeri soovitud kajastusi ja käsitlusi;
- taotlus ei vasta osaliselt hindamiskriteeriumi 2.5. sisule, mille kohaselt hinnatakse projekti tulemuste jätkusuutlikkust. Toetuse taotleja on projekti jätkusuutlikkust kirjeldanud üldsõnaliselt. Projekti tegevused ei ole suures osas pärast projekti lõppu jätkusuutlikud. Kommunikatsioonistrateegia kasutuselevõtt osapoolte poolt on üles ehitatud osapoolte enda initsiatiivile;
- taotlus ei vasta osaliselt hindamiskriteeriumi 3.1. sisule, mille kohaselt hinnatakse, kui täpselt hinnatud ja realistlikud/asjakohased on planeeritud kulud võrreldes projektis ette nähtud tegevuste ja väljunditega ning kui põhjendatud on pakutud eelarve projekti rakendamiseks. Projekti eelarves esitatud kulud on üldjoontes realistlikud ja asjakohased projektis ette nähtud tegevuste ja väljundite saavutamiseks. Kuna projekti kirjelduses ei ole detailsemalt kirjeldatud debattide läbiviimise praktilist poolt, sh mahtu, korraldamise kohti jne, siis olemasoleva info pinnalt tekitab küsitavusi transpordikuludeks arvestatud kulude realistlikkus. Samuti jääb ebaselgeks, kas ja millises mahus on planeeritud projekti kirjelduses välja toodud õppematerjalide välja töötamise, kujundamise, trükkimisega jne tekkivad kulud. Videomaterjalide tootmise kalkulatsioon on liiga optimistlik. Tööjõutundide osas tekitab küsimusi, kas selliste töötundide arvuga on võimalik nii mahukat projekti ellu viia;

- taotlus ei vasta osaliselt hindamiskriteeriumi 3.2. sisule, mille kohaselt hinnatakse mil määral on kavandatud kulud vajalikud projekti elluviimiseks ning kas projekti kulutused toetavad eelkõige sihtgrupi huvides läbiviidavate tegevuste teostamist. Eelarves toodud kulud on suures osas vajalikud ning põhjendatud. Samas ei ole toetuse taotleja projekti kirjelduses selgitanud ja põhjendanud (mida annab antud ürituse ning kogu projekti vaates juurde, miks ei ole võimalik kaasata Eesti eksperti jne) rahvusvahelise eksperdi toomise vajalikkust, seega ei ole 2000€ selleks tarbeks sisuliselt põhjendatud;
- taotlus ei vasta osaliselt hindamiskriteeriumi 4.1. sisule, mille kohaselt hinnatakse kas taotlejal on piisavalt vahendeid projekti rakendamiseks (sh inimressurss, suutlikkus eelarve juhtimisel). Toetuse taotleja on projekti elluviimiseks moodustanud asjatundliku meeskonna, kuid suure küsitavuse tekitab projektimeeskonna võimekus projekti tegevused ellu viia projekti kirjelduses toodud töötundide põhjal. Hindaja hinnangul ei piisa niivõrd mahukate tegevuste tulemuslikuks elluviimiseks projektijuhi ja projekti koordinaatori puhul keskmiselt kahest tööpäevast kuus, samuti ei ole toetuse taotleja argumenteeritult põhjendanud, kuidas niivõrd väikesemahuliste töötundidega kavatsetakse projekt ellu viia;
- taotlus ei vasta osaliselt hindamiskriteeriumi 4.2. sisule, mille kohaselt hinnatakse, kas projektijuhil ja/või projekti meeskonnaliikmetel on vajalik oskusteave ja kogemused projekti edukaks elluviimiseks. Toetuse taotleja on projekti elluviimiseks moodustanud asjatundliku meeskonna ning kaasanud kaks partnerit ja kaks eksperti, mis annavad alust hinnata, et toetuse taotlejal on suures osas olemas vajalik oskusteave ja kogemus. Samas ei selgu projekti kirjeldusest, kes projekti meeskonnast tegeleb venekeelsele sihtrühmale suunatud kommunikatsioonitegevustega võttes arvesse, et taotleja ise on teinud ettepaneku suunata kommunikatsioonitegevused Ida-Virumaale.

1.3. Akkadian OÜ taotluse AMIF2017-15 „Projekt Rändur: kuidas rääkida uute inimestega?“ (88 punkti).

1.3.1. Hindamiskomisjoni poolt välja toodud asjaolud:

- taotlus ei vasta osaliselt hindamiskriteeriumi 1.2. sisule, mille kohaselt hinnatakse projekti vajalikkuse põhjendatust. Projekti vajalikkus ei ole piisavalt põhjendatud ning projekti partnerite rollide jaotus on täpselt määratlemata. Pole lõplikult selge, milleks kaasatakse projekti peapartneritena kaks uuringufirmat, kuna nende senine töökogemus ning läbiviidud projektid rände- ja lõimumisvaldkonnas on kattuvad;
- taotlus ei vasta osaliselt hindamiskriteeriumi 1.3. sisule, mille kohaselt hinnatakse taotluses toodud tegevuste otstarbekust. Projekti taotluses toodud tegevused vastavad sisuliselt taotlusvooru eesmärkidele ning on vajalikud eesmärkide saavutamiseks. Toetuse taotleja on tegevused jaotanud nelja suuremasse loogilisse plokki, mis kõik on omavahel seotud, täiendavad teineteist ning on koostatud lähtudes terviklähenedamise põhimõttest. On positiivne ja äärmiselt oluline, et toetuse taotleja näeb 2019. a valimisi ning poliitikute ja erakondade kaasamist projekti olulise tegevusena. Miinusena on mõnes osas projektitaotluses toodud tegevused vähe detailsed, mis ei võimalda saada sisulist ülevaadet tegevusest. Näiteks ei ole detailsemalt selgitatud, kuidas plaanitakse läheneda rahvusvahelise kaitse saanute sihtrühmale ning kuidas on nende puhul muuhulgas tagatud tõlkevõimekus arutelusid/töötubasid läbi viia. Lisaks on hetkel ebaselge, kuidas ning millal leitakse viisid ja veebiplatvormid, kuhu projekti käigus tekkinud materjalid ja teadmine kokku koondada ning kas ja millises ulatuses kaasnevad sellega ka ülalpidamiskulud. Samuti ei ole taotluses piisavalt tähelepanu pööratud kriisidele ja/või kriitikaga arvestamisele ning sellele reageerimisele, mis peaks olema iga kommunikatsioonitegevuse osa;

- taotlus ei vasta osaliselt hindamiskriteeriumi 2.1. sisule, mille kohaselt hinnatakse tegevuskava selgust ja teostatavust. Projekti tegevuskava on suures osas selge ning teostatav. Toetuse taotleja on projekti sisutegevused jaotanud nelja suuremasse loogilisse suunda. Miinusena ei selgu projekti kirjeldusest, kuidas on detailsemalt planeeritud sotsiaalmeediat kasutada kogu projekti vältel, sh kanalid, osapooled, kannete kooskõlastamine jne. Antud aspekt on oluline, kuna oluline osa projekti sihtrühmast (noored, uussisserändajad, sh rahvusvahelise kaitse saajad) kasutavad peamiselt sotsiaalmeediat. Samuti jääb ebaselgeks kui suurtes gruppides, millise tiheduse ning kestvuse ja ülesehitusega on arutelud-töögrupid, kuhu projekti kohaselt kaasatakse kokku vähemalt 1000 sihtrühmade liiget. Lisaks on ühtse kommunikatsioonistrateegia rakendatavus kõigile rändeküsimustega seotud ametkondadele küsitav, sest ametkondadel on olemas toimivad kommunikatsioonipõhimõtted, mis vastavad asutuste põhiväärtustele ning on kooskõlas kehtivate poliitikadokumentidega. Loodav seos poliitikaringkondadega on pigem aiatav, mitte otsene;
- taotlus ei vasta osaliselt hindamiskriteeriumi 2.2. sisule, mille kohaselt hinnatakse, kuidas aitavad tegevused kaasa projekti eesmärkide saavutamisele. Taotluses jäävad tahaplaanile kommunikatsiooni tegevused ning ebaselgeks jäävad projekti võtmeisikud. Rohkem tuleks läbi mõelda, mis saab siis, kui aruteludest jääb meedia jaoks pinnale põhiliselt negatiivne, näiteks erinevad hirmud, mis inimestel seoses sisserändega on;
- taotlus ei vasta osaliselt hindamiskriteeriumi 2.3. sisule, mille kohaselt hinnatakse projekti konkreetset mõju sihtrühmale. Projektiga avaldub projekti sihtrühma(de)le konkreetne mõju pideva kaasamise kaudu, samuti antakse projekti tegevustega seotud sihtrühma(de)le võimalused pakkuda välja omapoolsed ideed ning lahendused taotlusvooru teemal. Samuti avaldub konkreetse mõjuna infovahetus läbi projekti tegevuste. Toetuse taotleja on projekti mõjusid kirjeldanud taotluse punktis 11.2, kus on otseste mõõdikutena välja toodud meediakajastuste arv pärast projekti lõppu ning hinnang kommunikatsioonistrateegia otstarbekusele ja tõhususele. Kuigi toetuse taotleja on välja toonud, et antud projektiga ei ole võimalik koheselt mõõta muutusi hoiakutes, käitumistes ja normides, kuna see on pikaajalisem protsess ning seda on võimalik mõõta hiljem, näiteks integratsiooni monitooringu või teiste hoiakuid uurivate uuringute kaudu, siis teadlikkuse tõusu rände- ja lõimumisteede kohta sihtrühmade seas on siiski võimalik ning oluline mõõta, kuid sellega ei ole toetuse taotleja projektis arvestanud. Kuna arutelud keskenduvad inimeste hirmudele ning võõrapelguse taga olevatele levinud ja jagatud mõttemustritele, siis võidaksegi liigselt sellesse kinni jääda. Selliste arutelude tulemusel ei pruugi tingimata mõju olla – s.t mida inimene uskus enne, sellele sai kinnitust, kuid edasiviivat lähenemist ei teki;
- taotlus ei vasta osaliselt hindamiskriteeriumi 2.4. sisule, mille kohaselt hinnatakse projekti eesmärkide ja oodatavate tulemuste/väljundite vastavust. Projektis kirjeldatud eesmärgid ja oodatavad tulemused on üldjoontes omavahelises kooskõlas ning vastavuses. Väljundites on kirjeldamata jäänud arutelude-töötubade pinnalt koostatud metoodilise tööriista väljatöötamine ja kasutamine, sh sellega seonduvad riskid ja nende maandamisemeetmed. Mõju mõõtmine ja prognoosimine on raskendatud. Osalus (näiteks töötubades) võib jääda soovitud väiksemaks ning meedia ei tunne end kohustatuna teemasid toetada;
- taotlus ei vasta osaliselt hindamiskriteeriumi 2.5. sisule, mille kohaselt hinnatakse projekti tulemuste jätkusuutlikkust. Projekti jätkusuutlikkus ei ole piisavalt lahti kirjutatud. Arutelude tulemusena sündiv jääb mõneti lahtiseks ega vormu otseselt (v.a kommunikatsioonistrateegias arvesse võtmine);

- taotlus ei vasta osaliselt hindamiskriteeriumi 3.1. sisule, mille kohaselt hinnatakse, kui täpselt hinnatud ja realistlikud/asjakohased on planeeritud kulud võrreldes projektis ette nähtud tegevuste ja väljunditega ning kui põhjendatud on pakutud eelarve projekti rakendamiseks. Projekti eelarves esitatud kulud on üldjoontes realistlikud ja asjakohased projektis ette nähtud tegevuste ja väljundite saavutamiseks. Kuna projekti kirjelduses ei ole detailsemalt välja toodud ega kirjeldatud arutelude-töötubade läbiviimist, sh mahtu, korraldamise kohti jne, siis olemasoleva info pinnalt tekitab küsitavusi transpordi- ja majutuskuludeks arvestatud kulude realistlikkus. Arvestades projekti ulatust on transpordi- ja majutuskulud väikesed. Tegevuskava ülesehitus ei ava täiel määral eelarvelist mõju ning eelarve eri lõikude kulud on ebaproportsionaalsed. Tööjõukulud moodustavad kogukuludest 91%, mis pole põhjendatud;
- taotlus ei vasta osaliselt hindamiskriteeriumi 3.2. sisule, mille kohaselt hinnatakse mil määral on kavandatud kulud vajalikud projekti elluviimiseks ning kas projekti kulutused toetavad eelkõige sihtgrupi huvides läbiviidavate tegevuste teostamist. Tööjõukulud moodustavad valdava enamiku kogueelarvest. Sihtrühmadele mõeldud tegevuste läbiviimisega seotud kulud on liiga madalad, mis raskendab taotlusvooru eesmärkide saavutamist.

2. Käesolevat käskkirja võib vaidlustada halduskohtumenetluse seadustiku § 46 lõike 1 kohaselt halduskohtus 30 päeva jooksul käskkirja teatavakstegemisest arvates.

(allkirjastatud digitaalselt)

Lauri Lugna
kantsler